

Neem collegiaal leren op in het teamplan

Een mooi voorbeeld van ROC A12

Auteurs: Carlijn van Diepen, docent ROC A12 en Marloes van Bussel, NCP EQAVET

Collegiaal leren heeft bij het team Welzijn van ROC A12 een mooie verandering teweeg gebracht. Na een start in het schooljaar 2015-2016 zijn de docenten inmiddels overtuigd dat leren van elkaar onmisbaar is in het team. “Het geven en ontvangen van feedback past bij de professionele cultuur die wij als team willen bewerkstelligen”, vertelt een van de collega’s.

De docenten uit het team willen graag verder met collegiaal leren en hebben het daarom opgenomen in het teamplan. “Het opnemen in het teamplan is een van de succesfactoren voor collegiaal leren”, vertelt Carlijn van Diepen, “want daardoor kun je elkaar hierop aanspreken en zorg je ervoor dat het collegiaal leren ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd.” Als ambassadeur van de BVMBO en als groot voorstander van collegiaal leren neemt Carlijn van Diepen binnen ROC A12 het voortouw als het gaat om collegiaal leren. Collegiaal leren is een effectieve vorm van professionaliseren, want het startpunt voor leren is de leervraag die je zelf stelt, het heeft geen transfer nodig omdat je leert in de praktijk en het is eveneens een plezierige vorm van leren. Dat het collegiaal leren ook waardevol is voor de teamontwikkeling blijkt uit het voorbeeld van ROCA12 dat Carlijn van Diepen in dit artikel schetst.

Een paar jaar geleden werkten docenten binnen het team Welzijn op eilandjes. Men bepaalde voor zichzelf wat belangrijk was en er heerste geen *Wij-cultuur*, waarin met elkaar en van elkaar geleerd werd. Collega’s vonden het lastig om andere collega’s aan te spreken op hun functioneren en er vond weinig inhoudelijke discussie plaats over de kwaliteit van het onderwijs. Tijdens de proef waarin docenten vanuit leerdoelen lesbezoeken bij collega’s hadden afgelegd, kwam vanuit het team de wens naar voren om collegiaal leren voort te zetten en

lesbezoeken ook intervisiebijeenkomsten te plannen. Deze evaluatie gaf aan dat er genoeg draagkracht in het team was om deze twee vormen van collegiaal leren op te nemen in ons teamplan. Collegiaal leren en met name peer review kan niet op zichzelf kan staan. Het moet zijn ingebed in een cultuur waar voldoende professionele ruimte door leraren wordt ervaren en waarin ze zelf oordelen of peer review bijdraagt aan hun professionele ontwikkeling (Thurlings, Van der Veen en De Laat, 2012).

Door een jaar de tijd te nemen om collega's te informeren en te enthousiasmeren over de doelen en werkwijze van collegiaal leren en samen met hen de opbrengsten te evalueren om dit vervolgens te vertalen naar het teamplan, is collegiaal leren nu een onderdeel van de professionele leercultuur van team Welzijn geworden. Uit onderzoek, maar ook uit ervaring, komt naar voren dat het belangrijk is dat er een goede motivator is en enige sturing noodzakelijk is om peer review binnen een organisatie in te voeren (De Bruin, Van Geel en Kans, 2013). Zoals een collega van Carlijn aangeeft: "Ik stel het maken een afspraak voor een lesbezoek door tijdgebrek uit en vergeet het vervolgens. Ik vind het fijn dat ik daar in vergaderingen aan wordt herinnerd."

Kortom, om peer review goed in te kunnen zetten is het belangrijk dat er binnen een team iemand het voortouw neemt om anderen te inspireren en te enthousiasmeren. Door dit vervolgens op te nemen in het teamplan maak je het een teamdoel waarop alle collega's aanspreekbaar zijn en is het mogelijk dat je collega's zelf de voordelen van collegiaal leren gaan ervaren! Zoals deze collega uit het team van Carlijn verwoordt: "Het is goed dat een collega bij jou in de klas kijkt. Je bent zo gewend om op de automatische piloot les te geven. Feedback maakt je weer scherp!"

Referenties

Bruin, G. de, Geel, S. van & Kans, K. (2013). *Peer review in de praktijk*. Rotterdam: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Thurlings, M., Veen, D. van der & Laat, M. de (2012). *Professionaliseren van docenten: het belang van peers: Eindrapport*. Heerlen: Ruud de Moor Centrum, Open universiteit.

